

**Jósika Miklós Általános Iskola
4552 Napkor, Kossuth u. 59.**

Moduláris oktatási program- Környezeti nevelés

**Önálló intézményi innováció
a
TÁMOP 3.1.4
pályázat keretében**

Készítette: Kovácsné Bárány Marianne

2010

Tartalom:

Tartalom	2.
Feladataink	3.
Alapértékeink.....	4.
A környezeti nevelés hosszú távú céljai.....	5.
Innováció	6.
Alkalmazott módszerek.....	7.
Fejlesztendő kompetenciák	7.
Modul – A sokszínű élővilág.....	8.
Modulleírás - A sokszínű élővilág	9.
Modulvázlat - A sokszínű élővilág	10.
Modul – Talajon, vízben, levegőben.....	12.
Modulleírás - Talajon, vízben, levegőben.....	13.
Modulvázlat - Talajon, vízben, levegőben.....	14.
Modul – Természeti erőforrások.....	16.
Modulleírás - Természeti erőforrások.....	17.
Modulvázlat - Természeti erőforrások.....	18.
Felhasznált irodalom	20.
Tanári és tanulói segédletek	21.

Moduláris oktatási program - Környezeti nevelés

Környezetünk állapota napjaink legfontosabb problémája. A környezeti nevelés során fontos cél: megismertetni a gyerekeket az élővilág sokszínűségével, a természeti erők és erőforrások fontosságával, védelmével, hasznosításával. A környezeti neveléssel minden életkorban foglalkozni kell. A ma felnövekvő nemzedékének már olyan döntéseket is meg kell hoznia, mely az egész Föld életminőségét meghatározhatja. A környezetvédelmi problémák ismerete és a megfelelő megoldások keresése és megtalálása szükséges az egyéni felelős cselekvéshez. A környezeti nevelés beépül iskolánk mindennapjaiba. Öko-iskola lévén a környezettudatosságra való nevelés az egyik legmeghatározóbb része iskolai életünknek.

Iskolánk Pedagógiai Programjának Környezeti nevelési programjában is célként fogalmazódik meg, hogy a tanulók ismerkedjenek meg a földi élővilág sokféleségével, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel.

Feladatunknak tekintjük:

- elsajátíttatni olyan magatartásformákat, viselkedésmintákat, melyek az életközösségek életének zavartalanságát biztosítják
- ökológiai szemlélet formálása az élőlények és környezetük közötti ok-okozati összefüggések tudatosításával
- megláttatni az édesvizek jelentőségét és egyre növekvő veszélyeztetettségét
- tudatosítani, hogy a vizek öntisztulási folyamatai végesek
- értsék meg, hogy a természetes életközösségek és természeti erőforrásaink védelme az egész földi élet számára létfontosságú. Észleljék, ha környezetük állapota romlik és vegyenek részt annak megakadályozásában

Egészségnevelési programunkban is szerepel, hogy a tanulók tájékozottak legyenek a földi élővilág sokféleségéről.

Alapértékeink

Pedagógiai programunk alapja egy olyan értékrend, amelynek megfogalmazása – s egyben tudatosítása – közös munkánk eredménye.

Alapértékeknek tekintjük a következőket:

- - gyermekközpontúság,
- - nyitottság, korszerűség,
- - klasszikus értékek közvetítése a műveltség és az erkölcs területén,
- - képességek szerinti fejlesztés,
- - humán szocializáció,
- - tudatos életvitel,
- - harmonikus személyiségfejlesztés,

Tanulni, a képességeket optimálisan kibontakoztatni csak megfelelő légkörben lehet. Ezért törekszünk megfelelő színteret biztosítani a tanulói jogok gyakorlására, igyekszünk számon kérni a tanulói köteleességek betartását. Megfelelő viselkedéskultúrával rendelkező, jogokkal élni tudó emberekké szeretnénk nevelni diákjainkat.

Céljainkat és feladatainkat legtömörebben a következő mondattal lehet kifejezni:

Személyiségfejlesztéssel, ismeretátadással, gondolkodó, egészséges tanulók nevelése.

A környezeti nevelés hosszú távú céljai

- Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- Kialakítani a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé.
- Érzékennyé tenni a környezet állapota iránt.
- Bekapcsolni a tanulókat a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség vállalása, értékrendbeli változás.
- Váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Képesség tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldás terén.
- Elismeri, hogy közös és egyéni kötelesség.
- Az emberiség közös öröksége, a környezet minőségének fenntartása és javítása, nemzeti parkjaink, védett területeink megismerése.
- Általános emberi egészségvédelem, egészséges kultúra.
- Az ökológiai egyensúly fenntartása, környezeti károk felszámolása.
- A természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása, védett állatok, növények felismerése.
- Minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelmére, szeretetére, építésére.

Feladatok:

- Környezetbarát attitűdök, szokások kialakítása a tanulóknál személyes tapasztalatszerzéssel.
- A természeti és társadalmi környezetről tények, ismeretek közvetítése, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A környezeti folyamatok, összefüggések megértésének segítése, egy környezeti probléma megoldásához terv készítése.
- Tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása, szélesítése.
- Megláttatni a természet szépségét, és tudjanak abban gyönyörködni.

Innováció

Megismerésen alapuló tevékenységközpontú természetvédelmi szemléletformálás az általános iskolában.

Önálló intézményi innováció

Az intézmény saját innovációjának megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, egyéni fejlesztésre, a nevelés, oktatás eredményességének fokozására, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozására, azok gyakorlati megvalósítására vállalkozik.

Célunk volt fejleszteni a szociális és életviteli kompetenciák körébe tartozó olyan attitűdöket, készségeket és képességeket, amelyek alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének egyaránt.

Környezeti nevelés területén a fő hangsúlyt a természethez való érzelmi kötődésre kell helyezni. Ezen keresztül kell megvalósítani a tanulók teljes személyiségének fejlesztését, valamint a korszerű ismeretek, képességek kialakítását.

Célom: a környezettudatos magatartás, életvitel kialakítása volt, feladatomban tekintettem megláttatni a gyerekekkel környezetünk megóvásának és a környezeti értékekkel való takarékoság fontosságát.

A környezeti nevelés elsősorban a gyerekek felkészítése az életre. Szükséges megtanulni becsülni és kímélni a környezetet, fenntartani teljességét, megismerni a környezetet érintő veszélyeket, valamint ezek elkerülésének lehetőségeit. Fontos, hogy az ifjúság részévé, belső mozgatójává váljon a környezettudatos magatartás. Ennek érdekében állítottam össze a program moduljait.

A programban résztvevő osztály a bevont 5.b.

A modulok beépíthetők az osztályfőnöki órák tanmenetébe is.

A moduláris program 4 foglalkozásból áll, mely 9 tanórányi időt fed le.

A foglalkozások megtartásához iskolánkban és iskolánk környezetében a tárgyi feltételek adottak:

- Számítógépek, internet
- Szaktanterem
- Erdei iskola
- Szelektív hulladékgyűjtő sziget
- Tankönyvek, lexikonok

Ez a moduláris program megvalósítható minden olyan iskolában, ahol előtérben van a környezettudatos szemléletmód kialakítása.

Alkalmazott módszerek, munkaformák:

- megfigyelés
- ismeretgyűjtés
- játék
- vita-kör
- kiállítás rendezés
- dráma-pedagógiai módszerek
- egyéni munka
- csoportmunka
- frontális osztálymunka
- ismétlés, rendszerezés
- kooperatív munka
- „zöld-séta”
- Ötletroham
- Beszélgető-kör

Fejlesztendő kompetenciák

A kompetenciát úgy kell tekinteni, mint olyan általános képességet, amely a tudáson, a tapasztalaton, az értékeken és a diszpozíciókon alapszik, és amelyet egy adott személy tanulás során fejleszt ki magában. (J.Coolahan 1996.)

- **Kognitív kompetencia:** Kifejező kommunikáció, ábrázolás, szövegértés, logikai-képesség, értelmezés, megfigyelőképesség, problémamegoldás, probléma-azonosítás, megoldás, adatok megszerzése, rendszerezése, értelmezése.
- **Szociális kompetencia:** együttműködés, beleélés, empátia, érzelmek tudatosítása, szervezőkészség.
- **Környezeti kompetencia:** rendszerszemlélet, a környezettel kapcsolatos érzelmek tudatosítása és szabályozása, etikus viselkedés, kreatív gondolkodás. környezeti problémák felismerése, a témával kapcsolatos probléma azonosítása, a lehetséges megoldások keresése.
- **Személyes kompetencia:** önfejlesztő, ismeretszerző képesség, kreativitás fejlesztése.

**„Tudjátok, hogy a természet mitől oly csodás? Mitől színes, élő, csupa-csupa gyémántragyogás?
Ki segít az összes lénynek úszni, szállni, lépni, repdesni?
Ki szorgoskodik szüntelen? Van kedved kilesni?”**

MODUL - A sokszínű élővilág

MODULLEÍRÁS – A sokszínű élővilág

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	2x45 perc
A modul közvetlen célja	A természet szeretetére nevelés, a biológiai sokféleség és az ember környezettel kapcsolatos felelősségérzetének megalapozása.
A modul tartalma	Az élőlények változatos színeinek, alakjainak felfedezése, az élővilág szépségének és sokszínűségének vizsgálata
Megelőző tapasztalat	Érzékszervi tapasztalatok a talajjal, vízzel, levegővel kapcsolatban, elemi együttműködési képességek.
Ajánlott továbbhaladási irány	Környezettel kapcsolatos modul.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Személyes kompetencia: önbizalom, mások értékeinek figyelembe vétele.
	Kognitív kompetencia: Kifejező kommunikáció, ábrázolás.
	Szociális kompetencia: együttműködés, beleélés, érzelmek tudatosítása.
	Környezeti kompetencia: rendszerszemlélet, a környezettel kapcsolatos érzelmek tudatosítása és szabályozása, etikus viselkedés, kreatív gondolkodás.
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz, tantárgyakhoz: Ember és természet, Művészet, Magyar nyelv és irodalom, Rajz
Támogató rendszer	Tanulók természet ismeret könyve www.sulinovaadatbank.hu

MODULVÁZLAT- A sokszínű élővilág

Foglalkozás tevékenységei-időmegjelölés	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök
I. Ráhangolás			
I/a A hangok színei			
Weöres Sándor: Tájkép című versének meghallgatása. A vershallgatás alatt a bennük kialakuló színeket rajzlapra festik. A művek kiállítása. 10 perc	Vizuális memória kialakítása	Frontális munka: – vershallgatás – önálló rajzolás	Vers: Weöres Sándor: Tájkép rajzlap, színes ceruzák, projektfa
I/b Milyen gazdag az élővilág!			
A tanulók csoportot alakítanak. A csoportok a természetismeret tankönyvből különböző színű és alakú élőlényeket válogatnak, melyeket lerajzolnak, majd kiállítják őket. 25 perc	Kompromisszumkészség, Kreativitás fejlesztése	Kooperatív tanulás – képalkotás	Természetismeret tankönyv, csomagolópapír, rajzeszközök
II. Ismeretek felszínre hozása			
II/a Ki vagyok én?			
Közös játék: a tanulók hátára öntapadós matricákat ragasztunk, melyek természeti jelenségeket takarnak. Kérdések segítségével kell rájönniük, kik is ők. 20 perc	Együttműködés, kommunikáció, döntésképeség, önkifejezés fejlesztése	Megfigyelés, tanult ismeretek felszínre hozása, ismétlés, rendszerezés	Öntapadós matricák

II/b Élővilág szóháló			
A tanulók csoportot alakítanak. Valamennyi csoportnak azonos a feladata. Az élővilág kifejezéshez, mint kulcsszóhoz kapcsolódó szavakat írnak. 10 perc	Emlékezetfejlesztés, együttműködés fejlesztése	Rendszerezés, tanult ismeretek felidézése	Csomagolópapír, rajzeszközök
III. Ismeretek összefoglalása, ellenőrzése, értékelése			
III./a Az élet sokszínűsége			
A csoportok arra keresnek választ, hogy szerintük miért jó, ha egy életközösség sokféle élőlényből áll, és mi történik akkor, ha ez megsérül. 10 perc	Probléma azonosítás, problémamegoldás	Kooperatív tanulás-diákkvartett, beszélgető-kör	
III./b A csodálatos világ			
A tanulócsoportok az élővilágról verseket alkotnak, és előadják társaiknak. 10 perc	Érzelmek tudatosítása, önkifejezés fejlesztése	Kooperatív csoportmunka, dramatizálás	Papír, íróeszköz, projektfa
III./c A foglalkozás hangulati háttere			
A tanulók és a tanár is színekkel fejezik ki a foglalkozás alatt kialakult hangulatukat, érzéseiket. 5 perc	Önbizalom erősítése, véleményalkotás	Frontális csoportmunka, beszélgető-kör	

**„Ne kérkedjünk túlságosan a természetén aratott emberi győzelmeinkkel!
A természet minden ilyen győzelemért bosszút áll rajtunk.”**

MODUL – Talajon, vízen, levegőben

MODULLEÍRÁS – Talajon, vízen, levegőben

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	2x45 perc
A modul közvetlen célja	A környezettel kapcsolatos felelősségérzet megalapozása, kritikai érzék kialakítása, fejlesztése.
A modul tartalma	A talajjal, levegővel, vízzel kapcsolatos tudás felszínre hozása, az érdeklődés felkeltése.
Megelőző tapasztalat	Érzékszervi tapasztalatok a talajjal, vízzel, levegővel kapcsolatban, elemi együttműködési képességek.
Ajánlott továbbhaladási irány	Környezettel kapcsolatos modulok.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Személyes kompetencia: önfejlesztő, ismeretszerző képesség, kreativitás fejlesztése.
	Kognitív kompetencia: ábrázolás, szövegértés, logikai-képesség, értelmezés, megfigyelőképesség, problémamegoldás. Probléma-azonosítás, megoldás, kifejező kommunikáció.
	Szociális kompetencia: együttműködés, beleélés, szervezőkészség.
	Környezeti kompetencia: környezeti problémák felismerése, a témával kapcsolatos probléma azonosítása, a lehetséges megoldások keresése.
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz, tantárgyakhoz: Ember és természet, Földünk és környezetünk, Természetismeret, Művészet, dráma, vizuális kultúra, Magyar nyelv és irodalom
Támogató rendszer	Kereszty Zsuzsa: Tanítói kézikönyv a szociális kompetenciák fejlesztéséhez az 1-12 évfolyam számára. www.sulinovaadatbank.hu

MODULVÁZLAT- Talajon, vízen, levegőben

Foglalkozás tevékenységei-időmegjelölés	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök
I. Ráhangolás			
I/a Mit tudunk a talajról, vízről és levegőről?			
A tanulók összegyűjtik előzetes tudásukat a témaköréről. Az egyéni véleményeiket táblázatban rögzítik, majd csoport-szóhálóban összegzik. 10 perc	Előzetes tudás felszínre hozása, érdeklődés felkeltése	Előzetes egyéni munka, majd Kooperatív tanulás: ötletroham, szóháló	táblázat rajzlap, színes ceruzák, csomagolópapír, projektfal
I/b Természeti jelenségek			
A tanulócsoportok verseket alkotnak az adott témakörben, és előadják társaiknak. 10 perc	Érzelmek tudatosítása, önkifejezés fejlesztése	Kooperatív csoportmunka, dramatizálás	Papír, íróeszköz, projektfal
I/c Találd ki, magyarázd meg!			
A tanulók szimpátia-csoportokat alakítanak. A talajjal, vízzel és levegővel kapcsolatos természeti jelenségekről szómagyarázatokat készítenek. 15 perc	Szókincs és önkifejezés fejlesztése. A természeti környezetünkkel kapcsolatos személyes tudás bővítése.	Kooperatív tanulás -kerekasztal	Papír, írószer, feladatlap

II. Új ismeret feldolgozása			
A csoportok elolvassák a „cseppecske kalandjai” című történet kezdetét, majd befejezik azt. Történetükről rajzot készítenek, majd kiállítják. 45 perc	Együttműködés, kommunikáció, beleélés, fantázia fejlesztése	Kooperatív -szóforgó -kerekasztal Csoportmunka -megbeszélés	„Cseppecske kalandjai” történet Papír, íróeszköz, projektfa
III. Új tartalom összefoglalása, ellenőrzése, értékelése			
III./a Azt üzenjük neked...			
A csoportok tagjai a környezetünk megóvásának érdekében kíváncsi magatartással kapcsolatos tanácsokat fogalmazzák meg. 10 perc	Vita Együttműködés Probléma azonosítás, problémamegoldás	Kooperatív tanulás -szóforgó	Papír, íróeszköz, gyurmaasztal

„A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”

MODUL – Természeti erőforrások

MODULLEÍRÁS - Természeti erőforrások

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	5x45 perc
A modul közvetlen célja	Tapasztalatszerzés a természeti erőforrásokról. Az energiával kapcsolatos tudás szélesítése. Felelősségérzet, kritikai érzék kialakítása, fejlesztése.
A modul tartalma	Természeti környezetünk vizsgálata megfigyeléssel. Energiaforrásokkal és energiafelhasználással kapcsolatos tapasztalatok szerzése. A szelektív hulladékgyűjtés szerepe.
Megelőző tapasztalat	Alapismeretek szerzése az alapvető energiaforrásokról. Megfigyelések a természetben.
Ajánlott továbbhaladási irány	A megszerzett ismeretek hasznosítása a különböző tantárgyak kapcsolódó anyagrészeinél. Tanulmányi kirándulás, erdei iskola.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Személyes kompetencia: önfejlesztő, ismeretszerző képesség.
	Kognitív kompetencia: adatok megszerzése, rendszerezése, értelmezése, megfigyelőképesség, problémamegoldás. Probléma-azonosítás, megoldás, kifejező kommunikáció.
	Szociális kompetencia: együttműködés, empátia, szervezőkészség.
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz, tantárgyakhoz: Ember és természet, Földünk és környezetünk, Természetismeret.
Támogató rendszer	Kagan, Spencer: Kooperatív tanulás. Ökonet, Budapest, 2001 www.sulinet.hu www.fenntarthato.hu www.sulinovaadatbank.hu

MODULVÁZLAT- Természeti erőforrások

Foglalkozás tevékenységei-időmegjelölés	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök
I. Ráhangolás			
I/a Séta a természetben			
Zöld-séta. Gyalogtúra az erdei iskolába; tópart és szelektív hulladékgyűjtő érintésével. 3*45 perc	Figyelemfelkeltés, természeti jelenségek megfigyeltetése	Zöld-séta Megfigyelés, tanult ismeretek felszínre hozása	Túrafelszerelés
II. Az ember és a környezet kapcsolata			
II/a Vitaindítás			
A sétát követő napon beszélgetés az ember és a természet kapcsolatáról, az ember környezet átalakító tevékenységéről, a Föld erőforrásairól, azok hasznosításáról. 15 perc	Kommunikáció, egymásra figyelés, gondolkodás, vita indítás	Megfigyelés, tanult ismeretek felszínre hozása, ismételés, rendszerezés Frontális csoportmunka Beszélgető-kör	
II./b Energiaforrásaink			
A tanulócsoporthoz összegyűjtik a lehetséges energiaforrásokat előzetes ismereteik és az internet segítségével és lejegyzik azokat. 15 perc	Együttműködés, kommunikáció fejlesztése	Megfigyelés, tanult ismeretek felszínre hozása, ismételés, rendszerezés	Internet, papír, íróeszköz

II/c Energia-konferencia			
A csoportok előadást tartanak egy adott (víz,- szél,- nap,- gáz,- hő és villamos energia) energiaforrásról, és annak hasznosításáról illetve az azokkal való takarékoságról. 25 perc	Kommunikáció, egymásra figyelés, gondolkodás, vita indítás	Megfigyelés, tanult ismeretek felszínre hozása, ismételés, rendszerezés Frontális csoportmunka Beszélgető-kör	Csomagolópapír, rajzeszközök, projektfal
III. Értékmegőrzés, újrahasznosítás			
III./a Az ember szerepe a természeti értékek megőrzésében.			
Beszélgetés a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról. Az Iskola területén lévő szelektív hulladékgyűjtő helyes használata. 10 perc	Probléma azonosítás, problémamegoldás, önkifejezés fejlesztése	Frontális csoportmunka beszélgető-kör	
III./b Alkalmazott tudás			
Feladatlap kitöltése- szelektív hulladékgyűjtés 10 perc	A már meglévő tudás felszínre hozása.	Egyéni munka	Papír, íróeszköz, feladatlapok
III./c Azt tanultam az elmúlt foglalkozások alatt.....			
A moduláris program ismereteinek rendszerezése. 15 perc	A már meglévő tudás felszínre hozása, önkifejezés fejlesztése	A tanult ismeretek felszínre hozása, ismételés, rendszerezés Frontális csoportmunka Beszélgető-kör	

Felhasznált irodalom:

1. Jósika Miklós Általános Iskola- Pedagógiai Program
2. www.sulinovaadatbank.hu

Tanári és tanulói segédletek

Weöres Sándor: Tájkép

Ködbe-hanyatlott régi vidék –
Könnyez a felhő, szürke az ég...

Alszik a ködben a csonka határ –
Délien a tájrul a nyári madár...

Messzire néznek a szürke hegyek –
Állnak az égen a hőseregek...

Ködbe-takartan alszik a táj –
Alszik az őszben... tél-fele jár...

Házak a tájban gondtalanul –
Ködteli földre az ősz szava hull...

Barna a tájék, sárga a fa –
Nyikkan a csöndben a tél fogata...

Csörren a csermely, dermed a tó –
Halkan a tájra hullik a hó...

Elmegy a sárga, jó a fehér –
Hóba takarva nyargal a szél...

Cukros a házak rőt fedele –
Halva vonaglik az ősz ereje...

Nyargal a tájon a hóval a szél –
Elmegy az ősz és itten a tél...

Halkan a tájék télbe borúl –
Mindig a régi... mindig az új...

Ki vagyok én? - játék

LEVÉL	HÓ	NAP	ESŐ	VIRÁG
MADÁR	JÉG	FELHŐ	VÍZ	SZIVÁRVÁNY
FA	PILLANGÓ	DARÁZS	FŰ	GYÜMÖLCS

Táblázat az önálló gyűjtéséhez

Amit már tudok		Amire kíváncsi vagyok
Talaj		
Víz		
Levegő		

Szerinted mit jelent?

Írjátok le, mit jelentenek a következő kifejezések! Készítsetek magyarázó rajzot is a szöveg mellé!

Zivatar _____

Orkán _____

Földcsuszamlás _____

Szellő _____

Árvíz _____

Cseppecske kalandjai

Fejezzétek be a történetet!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyönyörű, áttetsző vízcsepp, akit Cseppecskének hívtak a társai. Cseppecske nagyon szeretett ugrándo­zni az óceán vizében, soha nem fáradt bele a játékba. Naphosszat kergetőzött fáradhatatlan virgonc társaival.

Egy szép napon Cseppecske az óceán legtetejére került. Erősen sütött a Napocska, és Cseppecskét egyszer csak valami a magasba emelte! Utazott egyre feljebb és feljebb. Nem volt egyedül, bár már nem voltak olyan sokan, mint odalenn. Egyre hidegebb lett, és azt is észrevette, hogy már nem emelkednek tovább. Szél támadt, és társaival sodorni kezdte az ismeretlen felé. Amikor lepillantott, a megszokott kék óceán helyett gyönyörű zöld vidéket látott. Ám alig kezdett töprengeni azon, mi lehet az, már egy hatalmas, szürke és barna színekben pompázó akadály állta útjukat. Hiába próbálták meg kikerülni, nem sikerült. Hirtelen éles villanásokat vett észre, melyeket hangos, morgó-dübörgő hang kísért. Még arra sem volt ideje, hogy megijedjen, amikor azon vette észre magát, hogy társaival együtt zuhan lefelé.

Gyűjtsem? Kidobjam?

Az alábbi tárgyak közül melyik hasznosítható, melyik nem hasznosítható hulladék? Írd be a megfelelő helyre! Találj ki minél több hasznosítási formát!

Hasznosítható

Nem hasznosítható

csomagolódoboz
bébiételes üveg
telefonkönyv
matrica
villanykörte

romlott hús
ásványvizes palack
szemüveg
samponos doboz
konzervdoboz
csokipapír

újságpapír
tükör
olajos hal
indigó
zsíros papír

Mit hova dobnál?

Sorold be a következő hulladékokat vagy a termék felhasználásából keletkező hulladékot anyagfajták szerint a megfelelő helyre! Egy termék csomagolása több anyagfajtából is állhat!

Műanyag:

--

Fém:

--

Üveg:

--

Papír:

--

joghurt
alufólia
konzervdoboz
nutella
mosogatószer
borosüveg

befőtt
félliteres kólás palack
dobozos üdítő
folpack (frissentartó fólia)
dobozos sör

tojástartó
tejesdoboz
lekvár
fémkupak
nejlontasak
boríték